

6257

REFERENTIE No: 4363

INFORMATIEKOPIE:

dwh, -/na
 doa, -/op
 vadv
 dges
 dvb
 z.e. visser
 z.e. de jong
 z.e. propper
 cms
 z.e. bot
 mp
 z

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
 AFDELING VERBINDINGEN
 's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
 TEL Nos: 180309; 184000-284

Kopie No. 3

Dir./Afd.: vadv

Visie:

Ag. No:

Dossier:

ONTVANGEN
 CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
 28 maart 1962

BESTEMD VOOR:
 min. v. b.z.

DATUM VAN AFZENDING:
 28 maart 1962

AFKOMSTIG VAN: washington

PARAAF/OPM:

GEHEIM

ru c honderdzevenenzeventig inzake vlucht neptunes
 nog voordat mijn nota aan state department was
 uitgegaan kreeg marine attache bericht van u s navy
 dat toestemming om neptunes vanuit westkust uit te
 voeren was geweigerd op gezag van acting under secretary
 of state johnson die terzake overleg had gepleegd
 met de special assistant van de president mcgeorge
 bundy stp

ik heb terstond contact opgenomen met tyler die
 mij bevestigde dat het hier een formele beslissing
 van het state department betrof stp men had overwogen
 dat vertrek van de vliegtuigen naar nieuw guinea van
 amerikaanse territoir uit aan de v s de laatste mogelijkheid
 zou ontnemen om een bemiddelende rol te spelen teneinde
 het ned indonesisch overleg alsnog weer op gang te
 brengen stp tegen de uitzending van de vliegtuigen
 op zichzelf bestond uiteraard geen bezwaar kma hoofdzaak
 was dat zij niet uit de v s zouden vertrekken naar
 nieuw guinea stp tyler suggereerde derhalve dat de
 neptunes over curacao kma peru en tahiti zouden kunnen
 gaan stp

ik heb tyler gezegd dat het bericht van deze
 negatieve beslissing in nederland tot een explosie
 zou leiden stp

de afgelopen weken hebben wij voortdurend met
 bedoeld amerikaans argument rekening gehouden doch
 state kon toch nauwelijks aannemen dat dit argument
 op dit ogenblik nog indruk zou maken nadat de indonesiers
 niet alleen tijdens de besprekingen met de voorbereiding
 c q het plegen van agressie waren doorgestaan maar
 bovendien het overleg ondanks de afspraak hadden afgebroken
 en bovendien daarover leugenachtige verhalen de wereld
 inzonden stp

voorts heb ik tyler medegedeeld dat volgens een
 ruwe berekening de neptunes niet in staat waren het

GEHEIM

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
 4. Dastiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr niet in open taal worden geantwoord; tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 4363

-2-

Rubricering:

GEHEIM

traject lima dash tahiti te vliegen en de gesuggereerde
omweg trouwens twee keer zo lang was als de normale
route via honolulu stp
ik heb tenslotte dringend onderhoud aangevraagd
bij secretary of state

van roijen 285.

GEHEIM

GEHEIM

per teletype worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opz
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
te zij der verjaard voorwaarde(n) wordt voldaan (zie Richtlijnen).

REFERENTIE No:

4372

INFORMATIEKOPIE:

m
t
s
dgpz
z
chef dbi/daa
die
gs
mp
z.e. bot

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 5

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28

TEL Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

29 maart 1962

BESTEMD VOOR:

min. van b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

28 maart 1962

AFKOMSTIG VAN: washington

informatiekopie geseind aan new york (schurmann strikt persoonlijk)

PARAAF/OPM:

ZEER GEHEIM

r m c tweehonderd vijftientig stp
rusk ontving mij nog hedenmiddag in aanwezigheid van tyler en beaudry hk wnd hoofd swiss beneluks desk slhk kma terwijl schiff en huydecoper mij vergezelden stp

op mijn inleidende opmerkingen waarin ik wees op noodzaak verlening gevraagde vergunning en aanstipte welke reacties eventuele weigering in nederland zou teweeg brengen reageerde rusk met de vraag kma of nederland erop gesteld was dat de vs een bemiddelende rol in het conflict met indonesia bleef spelen stp toen ik hierop kma uiteraard kma bevestigend antwoordde zei rusk dat nederland zich er goed van bewust diende te zijn dat de vs quo could not stay in unless we get some understanding unquo stp hier werd van nederlandse zijde gevraagd niet slechts een wijziging van de op basis van de aanvankelijk vastgestelde verdeling der vliegtuigen hk negen voor nng zes voor nederland slhk gevraagde licenties kma doch tevens zou het transport van deze vliegtuigen over v s bases moeten geschieden stp dit alles kwam bovenop en tegelijk met de bunker faciliteiten die voor de marinevaartuigen werden ge vraagd stp indien nederland werkelijk waarde hechte aan de bemiddelende rol van de vs zou van ned zijde moeten worden aanvaard dat de vs meende deze opeen hoping van diensten niet te kunnen verlenen zonder de neutrale positie kma noodzakelijk voor het spelen van de bemiddelende rol kma te verliezen stp

ik heb hertegen aangevoerd dat in het licht van de indon voortgang bij de opbouw van de versterkingen en speciaal i v m de recente agressieve daden juist terwijl de geheime besprekingen plaatsvonden enige bescheiden versterkingen van ons potentieel

-2-

ZEER GEHEIM

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Alscriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No.: 4372

Rubricering: **ZEER GEHEIM**

noodzakelijk was stp wij hadden de betrokken vlieg
tuigen gekocht stp het zou dus stellig tot een uit
barsting in nederland leiden indien ons niet de kans
gegeven werd deze naar nng over te brengen stp boven
dien voerde ik aan dat in het vorige najaar de over
brenging van de negen andere neptunes geheel geruis
loos en onopvallend had plaatsgevonden kma zodat ver
wacht mocht worden dat ook de uitzending van deze
twee toestellen zou kunnen geschieden zonder aandacht
te trekken stp

rusk was van mening dat er een verschil was tussen
de eerste negen en deze twee stp de eerste negen waren
gegaan avant negentien december stp pas sedert dien
was de vs actief geworden bij het spelen van een be
middelende rol stp naar zijn mening zou het uitzenden
van deze vliegtuigen niet geheim kunnen blijven aange
zien de indonesiers vele contacten met Lockheed hebben
stp voorshands was onze aanvraag nog aan niemand bekend
stp wij hadden het dus volledig in de hand om te voor
komen dat over deze kwestie een explosie zou ontstaan
stp het effect van zulk een explosie kma indien deze
in nederland mocht ontstaan kma zou van zeer groot
belang zijn voor het toekomstige gedrag van de vs stp
in dat geval zou kma naar rusk aangaf kma de vs zich
verder uit de hele nng kwestie moeten terugtrekken
stp

nadat ik nogmaals het hiervoor omschreven stand
punt had belicht zei rusk dat de bunkering van de
oorlogsschepen reeds problemen genoeg zou scheppen
stp hij reserveerde daarbij zonder zulks uitdrukkelijk
te zeggen kma zijn positie t a v de vliegtuigen kma
door te stellen dat het gewenst zou zijn kma voor
de beoordeling van dit hele vraagstuk kma om een indruk
te krijgen van welke wensen en verzoeken van ned zijde
naar redelijkerwijze verwacht mocht worden kma nog
in de komende drie of vier weken aan de amerikanen
kenbaar gemaakt zouden worden stp rusk voegde hieraan
toe dat het niet zijn bedoeling was om een inzage
te krijgen in onze strategische plannen stp het was
voldoende indien hij een beeld zou kunnen krijgen
van het maksimum aanvragen voor wat betreft facili
teiten en diensten op v s grondgebied kma die in de
komende weken eventueel tegemoetgezien mochten worden
stp ik zal het op prijs stellen kma kan het zijn met
de grootste spoed kma in staat gesteld te worden rusk
terzake kma uiteraard strikt vertrouwelijk kma van
antwoord te dienen stp reeds thans heb ik te kennen
gegeven dat voor zover mij uit de pers was gebleken

-3-

ZEER GEHEIM

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschrijven van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 4372

-3-

Rubricering: **ZEER GEHEIM**

de versterking mariniers via peru zou reizen stp ik heb er voorts op gewezen dat zenden van de neptunes langs een andere route onmogelijk was stp

in het licht van het voorgaande moge ik met veel klem aandringen op volstrekte geheimhouding kma zowel van het voornemen om de twee vliegtuigen naar nng te zenden als van de voorlopige amerikaanse weigering stp zulk een geheimhouding is allereerst reeds nodig willen wij kma aan de hand van de bovenbedoelde additionele inlichtingen kma kunnen trachten om alsnog vergunning te verkrijgen stp ook indien deze vergunning uiteindelijk niet mocht worden verleend wil het mij voorkomen dat een uitlekken van deze zaak en de daaruit te verwachten reactie in nederland slechts onszelf schade kan berokkenen en slechts de indonesiers kan baten stp

van roijen 287.

ZEER GEHEIM

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar de per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.